

Viherympäristöliiton ansiomerkkijärjestelmä, ansiomerkit ja kunnianosoitukset

Rakenteellinen kuvaus järjestelmästä ja säännöistä

Ansiomerkkijärjestelmä ja huomionosoitusten hallinta

Viherympäristöliitto ry:n huomionosoitusten koordinoivana toimielimenä toimii Ansiomerkkitoimikunta. Toimikuntaan kuuluu puheenjohtaja ja 4–6 jäsentä. Jäsenten toimikausi on kaksi vuotta, eikä sama henkilö voi toimia pidempään kuin kolme peräkkäistä kautta. Jäsenistössä pyritään huomioimaan edustuksellisuus järjestökentän, iän ja sukupuolen mukaan.

Ansiomerkkitoimikunnan tehtävät

- Vastaanottaa jäsenjärjestöjen ansiomerkkihakemukset ja käsitellä ne Viherympäristöliiton hallituksen päätettäväksi.
- Tehdä esityksiä ansiomerkkien ja muiden huomionosoitusten myöntämiseksi Viherympäristöliiton hallitukselle.
- Toimia aktiivisesti ansioituneiden kartoittamisessa ja esittää huomionosoituksia sekä Viherympäristöliiton että muiden tahojen palkitsemiseksi (esim. Unitis Viribus, ritarikuntien huomionosoitukset, valtiolliset arvonimet).

Ansiomerkkien ja kunnianosoitusten kategoriat

Viherympäristöliiton ansioituneiden muistaminen jakautuu kahteen pääkategoriaan:

- Viherympäristöliiton omat ansiomerkit ja huomionosoitukset
- VYL:n hakemat tai esittämät huomionosoitukset muilta tahoilta edustajilleen

Viherympäristöliiton myöntämät huomionosoitukset

Viherympäristöliiton ansiomerkki

- Hopeinen ansiomerkki
- Kultainen ansiomerkki

Miljöönäärin arvonimi

Arvonimellä on omat sääntönsä (perustettu 1980). Arvonimi annetaan työelämässä oleville.

Elämäntyöpalkinto

Risto Ikäheimon (n. 2019) aloitteesta. Palkinnon (1000 €) maksaa Lappset / Ikäheimo. VYL:n hallitus päättää palkinnon saajasta.

Tunnustus työuransa päättävälle / eläköityneille

Kunniajäsenet ja kunniapuheenjohtajat

Vain VYL:n hallinnossa toimiville/toimineille tai alan ulkopuolella merkittävästi alaan vaikuttaneille henkilöille.

Yleistä hakemisesta

Viherympäristöliiton myöntämiä ansiomerkkejä voivat hakea jäsenjärjestöt sääntöjen puitteissa ansioituneille katsomilleen henkilöille. Ansiomerkit haetaan lomakkeella, joka osoitetaan Ansiomerkkitoimikunnalle. Ansiomerkkitoimikunta käsittelee hakemukset ja tekee esityksen ansiomerkkien myöntämisestä liiton hallitukselle. Ansiomerkkien kustannuksista vastaa sitä hakenut taho ja merkit jaetaan lähtökohtaisesti järjestön tai saajan henkilökohtaisessa tilaisuudessa.

Muissa huomionosoituksissa Ansiomerkkitoimikunta esittää saajaa Viherympäristöliiton hallitukselle. Ansiomerkkitoimikunnalle voidaan tuoda esityksiä huomionosoituksen saajiksi.

Syyskaudella jaettavat ansiomerkit (syyskuu-joulukuu) tulee esittää ansiomerkkitoimikunnalle huhtikuun loppuun mennessä. Keväällä (tammikuu-elokuu) jaettavat ansiomerkit tulee esittää Ansiomerkkitoimikunnalle lokakuun loppuun mennessä.

VYL:n hakemat tai esittämät huomionosoitukset muilta tahoilta

Unitis Viribus

- Pronssinen merkki henkilöille
- Hopeinen yrityksille ja yhteisöille
- Kultainen (PL) jäsenyhdistyksille
- Tulevaisuudessa huomionosoitukset voidaan jakaa yhdessä VYL:n, KPL:n, HML:n ja PL:n kanssa.

Puutarhaelinkeinon alan korkein ansiomerkki

Sääntöjen tarkistaminen ja keskustelu Puutarhaliiton kanssa.

Ritarikuntien ansiomitalit ja -ristit

Hakijoina ensisijaisesti työnantajat, erityisesti suuremmat organisaatiot, kunnat ja valtio.

Neuvosten arvonimet

VYL voi toimia hakijana ja aktiivisena toimijana sekä kontaktoida muita mahdollisia hakijoita. Kunnat hakevat erityisesti kaupunginpuutarhureille.

Ansiomerkkien ja huomionosoitusten säännöt

1. Yleistä

Viherympäristöliitto ry (VYL) myöntää ansiomerkit tunnustuksena merkittävästä toiminnasta viheralan hyväksi. Ansiomerkit ovat:

- Hopeinen ansiomerkki (2. luokka)
- Kultainen ansiomerkki (1. luokka)

Ansiomerkit voidaan myöntää yksityishenkilöille, joiden toiminta on edistänyt merkittävästi viheralan kehitystä, näkyvyyttä ja arvostusta Suomessa ja/tai kansainvälisesti.

2. Hopeinen ansiomerkki (2. lk)

2.1 Myöntämisperusteet

Hopeinen ansiomerkki myönnetään tunnustuksena vähintään 10 vuotta kestäneestä toiminnasta, joka on edistänyt viheralan kehitystä ja näkyvyyttä. Ansiot voivat sisältää esimerkiksi seuraavia:

- Pitkä ja merkittävä työura viheralalla
- Aktiivinen osallistuminen järjestötoimintaan (VYL tai jäsenjärjestö)
- Uudet innovaatiot, tutkimustyö ja koulutus
- Yrittäjyys viheralalla
- Viheralan näkyvyyden parantaminen paikallisella tai alueellisella tasolla
- Opinnäytetyöt ja tutkimukset (ylempi korkeakoulututkinto, tohtorintutkinto)

2.2 Rajaukset

Pelkkä pitkä työura ei yksin riitä palkitsemiseen, vaan toiminnassa tulee olla selkeää vaikuttavuutta alan hyväksi.

3. Kultainen ansiomerkki (1. lk)

3.1 Myöntämisperusteet

Kultainen ansiomerkki myönnetään tunnustuksena suuriarvoisesta ja/tai pitkäkestoisesta työstä viheralan järjestötoiminnan ja alan kehittämiseksi valtakunnallisella tai kansainvälisellä tasolla. Ansiot voivat sisältää esimerkiksi:

- Pitkäaikainen ja vastuullinen järjestötoiminta
- Merkittävä luottamustoimi VYL:ssä tai sen jäsenjärjestössä
- Elämäntyö viheralan hyväksi

- Viheralan ja muiden alojen välisen yhteistyön kehittäminen ("sillanrakentaja")
- Yrityselämässä tai muulla sektorilla tehty merkittävä työ viheralan edistämiseksi
- Kansainvälinen vaikuttaminen ja verkostoituminen
- Erinomainen viestintä- ja edunvalvontatyö

3.2 Erityistapaukset

- Kultainen ansiomerkki voidaan myöntää myös ilman hopeisen ansiomerkin saamista, jos ansiot selkeästi ylittävät hopeisen ansiomerkin kriteerit.
- Merkki voidaan myöntää myös viheralan ulkopuoliselle henkilölle merkittävistä ansioista alan kehittämisessä.
- Puutarhaliiton hopeisen ansiomerkin saaminen voidaan lukea ansioksi kultaisen merkin myöntämisen pohjalle.

3.3 Aikarajat

Hopeisen ja kultaisen ansiomerkin myöntämisen välillä tulee olla vähintään viisi vuotta, ellei kyseessä ole erityistapaus.

4. Hakumenettely

- Hakemus tehdään VYL:n ansiomerkkilomakkeella ja osoitetaan ansiomerkkitoimikunnalle.
- Ehdotuksen voi tehdä VYL:n jäsenjärjestö tai ansiomerkkitoimikunta.
- Ansiomerkkitoimikunta käsittelee ehdotukset ja esittää ne VYL:n hallitukselle.
- Päätöksen myöntämisestä tekee VYL:n hallitus.

5. Luovutus

Merkki luovutetaan pääsääntöisesti sitä hakeneen järjestön juhlavassa tilaisuudessa tai saajan henkilökohtaisessa juhlatilaisuudessa. Luovutukseen voi sisältyä kunniakirja ja/tai puhe.

6. Muut määräykset

- Merkkejä ei myönnetä liian kevyesti, ja niiden jakautumisessa pyritään tasapuolisuuteen.
- Jo myönnetyt Puutarhaliiton ansiomerkit huomioidaan myöntämisessä.
- Merkin kustannuksista vastaa pääsääntöisesti hakijaorganisaatio.

Miljöönäärin arvonimi, säännöt

1§ Miljöönääri on Puutarhaliitto ry:n vuonna 1980 perustama arvonimi, jonka hallinnointi on siirtynyt vuonna 2019 Viherympäristöliitto ry:lle.

2§ Miljöönäärin arvonimen myöntämisestä päättää Viherympäristöliitto ry:n hallitus.

3§ Miljöönäärin arvonimi myönnetään henkilölle, joka on erityisellä tavalla tehnyt ansiokasta työtä viheralan hyväksi joko pitkäaikaisessa toiminnassa tai merkittävässä yksittäisessä toimesta tai hankkeessa. Tunnustus voidaan myöntää sekä alalla toimivalle että pääosin muulla alalla vaikuttavalle henkilölle.

4§ Miljöönäärin arvonimestä ei peritä maksua.

5§ Arvonimen saajalle luovutetaan vihreä esiliina, lapio, astiataimi ja kunniataulu.

6§ Miljöönäärien keskinäistä toimintaa varten on perustettu erillinen Miljöönääri-kilta, jolla on omat toimintaa ohjaavat säännöt.

7§ Näihin sääntöihin voidaan tehdä muutoksia Viherympäristöliitto ry:n hallituksen päätöksellä.

Nämä säännöt on hyväksytty Viherympäristöliitto ry:n hallituksen kokouksessa 25.10.2024.